

Канд. екон. наук Куряча Н. В., Коваль П. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ГОЛОВНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

На кожному підприємстві управління запасами є однією з ключових функцій, яка впливає на ефективність виробничого процесу та задоволення потреб клієнтів. Формування запасів – це комплексний процес, який вимагає уважного аналізу та планування. Розглянемо головні аспекти формування запасів на підприємстві та їх вплив на бізнес [5].

Першим і, безумовно, важливим аспектом є прогнозування попиту на товари або послуги. Це дозволяє підприємству забезпечити належний рівень запасів, уникнути надмірних запасів, які забирають фінансові ресурси, або недостатніх запасів, які можуть призвести до втрат клієнтів. Другим аспектом є мінімізація ризику. Це означає забезпечення стійкості виробничого процесу шляхом попередження можливих перешкод у постачанні сировини або комплектуючих матеріалів. Третім аспектом є мінімізація витрат. Утримання запасів вимагає фінансових витрат на їх придбання, зберігання та управління. Оптимізація цих витрат є важливою складовою ефективного управління запасами. Четвертий аспект – використання сучасних технологій. Системи управління запасами (ERP), програмне забезпечення для прогнозування попиту та автоматизовані системи складського обліку допомагають підприємствам покращити ефективність управління запасами. П'ятий аспект – стратегічне планування. Формування запасів повинне бути частиною стратегічного планування підприємства, що враховує рівень сервісу для клієнтів, конкурентність, довгострокові тенденції на ринку та фінансові обмеження. Шостий аспект – оптимізація ланцюга постачання. Співпраця з постачальниками допомагає забезпечити своєчасне постачання необхідних матеріалів чи товарів та зменшити ризики управління запасами [2].

Управління запасами в реальному часі: Сучасні підходи до управління запасами передбачають здатність оперативно реагувати на зміни в попиті, постачанні та інших факторах. Це може включати використання систем моніторингу запасів в реальному часі, що дозволяють швидко аналізувати та реагувати на будь-які зміни [3].

Стратегія управління запасами: Підприємство повинно розробити чітку стратегію управління запасами, яка відповідає його бізнес-моделі, специфіці товарів чи послуг, а також потребам клієнтів. Ця стратегія може включати різні методи управління запасами, такі як JIT (Just-in-Time), ABC-аналіз, EOQ (економічне замовлення партій) та інші.

Співпраця з відділами: Ефективне управління запасами потребує співпраці між різними відділами підприємства, зокрема між відділами продажів, виробництва, логістики та фінансів. Це допомагає забезпечити збалансований підхід до управління запасами та зменшити ризики.

Аналіз ефективності: Підприємство повинно систематично аналізувати ефективність своєї стратегії управління запасами і вносити необхідні корективи. Це може включати аналіз рівня сервісу для клієнтів, оборотності запасів, рентабельності та інших ключових показників [4].

У підсумку, головні аспекти формування запасів на підприємстві взаємопов'язані та вимагають комплексного підходу для досягнення оптимальних результатів управління запасами. Їх правильне врахування та використання дозволяють підприємствам забезпечити ефективність виробництва, задоволення потреб клієнтів та мінімізацію ризиків. Реалізація цих аспектів допомагає підприємствам підтримувати оптимальний рівень запасів, забезпечуючи при цьому ефективність виробництва, задоволення потреб клієнтів та зниження витрат [1].

Список використаних джерел:

1. Гринько Т.В., Гвініашвілі Т.З. Управління торговельними підприємствами: інструменти, моделі, принципи та механізми. Торгівля та біржова діяльність в Україні: проблеми і стратегії розвитку: колект. моногр. / за заг. ред. Т.В. Гринько. Дніпро: Біла К.О., 2018. С. 244-320.
2. Вареник В.М., Резцова М.І. Управління запасами підприємства: теоретичні та практичні аспекти. Європейський вектор економічного розвитку. 2018. № 1. С. 6-8.
3. Ключові принципи та сучасні підходи до управління запасами. Firtka. URL:<https://firtka.if.ua/blog/view/kliuchovi-printsipi-ta-suchasni-pidkhodi-do-upravlinnia-zapasami>.
4. Матеріальні запаси: види та системи управління. Освіта. URL:https://ru.osvita.ua/vnz/reports/management/14616/#google_vignette.
5. Стратегія управління товарними запасами. Букліб. URL: <https://buklib.net/books/24595/>.
6. Як технології для прогнозування попиту можуть змінити стратегію. Retailers. URL:<https://retailers.ua/news/tehnologii/13623-yak-tehnologiyi-dlya-prognozuvannya-popitu-mojut-zminiti-vashu-strategiyu-prodajiv>.